

KÜLTÜREL DİPLOMASİ VE EĞİTİM

KÜLTÜREL DİPLOMASİ-	2
EĞİTİM DİPLOMASİSİ-	30

KÜLTÜREL DİPLOMASİ

DİPLOMASİ NEDİR?

- ⦿ Modern anlamda ilk olarak 1796 yılında kullanılan diplomasi kavramı, günümüzde uluslararası politikanın yürütülmesi, dış politikanın uygulanması ile ilişkilendirilmektedir.
- ⦿ Tarih boyunca insan ilişkilerinin gelişim içinde olduğu düşünülünce diplomasi kavramının sadece politika ile sınırlandırılmayacağı gerçeği ortaya çıkar.
- ⦿ Gelişen ilişkiler ve uzağı yakın eden teknolojik gelişmeler, diplomasinin uygulanma şeklini değiştirirken etki alanını genişletmiş ve aynı zamanda sürece katılan aktör sayısını da artırmıştır.
- ⦿ Ulusal çıkarları korumayı amaçlayan diplomasi trafiği, aslında silahsız yapılan bir savaş şeklinde ifade edilebilir.
- ⦿ Uluslar diplomasi aracılığıyla tanıtımlarını yapmak, haklarını korumak ve küresel dünyada varlıklarını duyurmayı amaçlar. Bunun için de yeterli ekonomik, siyasi ve askeri güce sahip olmaları önemlidir.
- ⦿ İlk dönemlerde diplomatların başka ülkelere gitmesi ve görevlerini tamamladıktan sonra ülkelerine dönmeleri şeklinde gerçekleşen diplomatik faaliyetler, zamanın gerekliliğine cevap verme adına daha uzun süreli ilişkilere dönüşmüş ve daha barışçıl ilişkiler yürütmeyi amaçlamıştır.

- ⦿ Bu da gösteriyor ki ilk başta ikna süreci şeklinde ilerleyen diplomasi, zamanla evrilerek ilişki kurma boyutuna ulaşmıştır. Ayrıca kültürel iletişim ve etkileşim yoluyla ülkeler arasında daha da gelişen ilişkiler, karşılıklı bir anlayışı doğurmuş bu da kamu diplomasisi şemsiyesi altında kültürel diplomasi ve eğitim diplomasisini gündeme getirmiştir.

KÜLTÜREL DİPLOMASİ NEDİR?

- ⦿ Kültürel diplomasi; uzun vadeli kültürel ilişkilerde, kültürel ve milli değerlerin yayılmasını sağlayan faaliyetler bütünü şeklinde tanımlanabilir.
- ⦿ Kültürel diplomasi insan üzerine kurulmuş ve ülke çıkarlarına hizmet eden bir ilişkiler yumağı şeklinde de tanımlanabilir.
- ⦿ Toplamların yaşam biçimini oluşturan kültür; toplumların sahip olduğı gelenek, görenek, örf, adet, bilgi, inanç, sanat, ahlak, hukuk gibi unsurlarını kapsar.
- ⦿ Kùltürler ve milletler arasındaki ilişkileri yükseltmeyi amaçlasa da asıl hedef kültürel diplomasi ile ulusun kendisini dünyaya anlatmasını sağlamaktır.

KÜLTÜREL DİPLOMASİ İLE İLGİLİ TERİMLER

- ⦿ Kamu diplomasisinin bir alt başlığı olan kültürel diplomasiyi anlamlandırabilmek için bu kavram ile ilişkilendirilen bazı terimleri iyi bilmek gerekir.
- ⦿ Kültürel diplomasi konu başlığında sıkça karşılaşılan sert güç, yumuşak güç, akıllı güç, propaganda ve markalaşma, kamu diplomasisi terimleri bunlardan bazılarıdır.

Sert Güç

- ⦿ Sert güç, dış politika amaçlarını gerçekleştirmek amacıyla kullanılan silahlı kuvvetleri (askeri güç ve polis gücü) ifade etmektedir.
- ⦿ Diplomaside en büyük başarı, sert güce fiilen başvurmadan sonuç almaktır. Etkili bir askeri güce sahip olmak olası saldırıları caydırıcı etki yapar ve ülke güvenliğinin korunmasına yardımcı olur.
- ⦿ Sert güç, bir devletin diğer ülkeleri askeri ve ekonomik güç ile tehdit ve/veya kandırma stratejileri kullanarak etkilemeye çalışması şeklinde uygulanır.
- ⦿ Günümüzde diplomasinin başarısız olduğu durumlarda ortaya çıkan sert güç, güçlü tarafın karşı tarafa uyguladığı yaptırımlardan biri olarak kullanılmaktadır.

Yumuşak Güç

- Yumuşak güç kavramı; diplomasi ilişkileri kurulanları cezbetmeyi, onların tercihlerini şekillendirmeyi ve zor kullanmadan onları ikna etmeyi ifade eder.
- Yumuşak güçte cezbetme, akıl çelme ve gündem belirleme gibi yöntemler kullanılır. Burada manipüle etme becerisine de rastlanılabilir.
- Yumuşak güç zaman ve mekâna bağlı olarak değişiklik gösterir. İletilen mesajlar farklı ortamlarda, farklı alıcılar tarafından, farklı etkilerle alınır ve yorumlanır.
- Küresel bilgi çağına girilmesi, kültür ve sanatın değer kazanmasıyla birlikte, sert güç yerini yumuşak güce bırakmıştır.
- Yumuşak güç ülkelerin dünya üzerindeki itibarını belirler duruma gelmiştir. Uluslararası çıkarlar açısından değerlendirildiğinde, günümüzde sert gücün yerini yumuşak gücün aldığını söylemek mümkündür.
- Küresel bilgi çağında çok yönlü iletişim kanallarına sahip, kültürü ve değerleri ile küresel normlara yakın olan, değerleri ve politikalarıyla güvenilirliğini artıran ülkeler yumuşak güç kazanması mümkün olan ülkeler olacaktır.
- Yumuşak gücü en iyi uygulayan ülkeler olarak Amerika, bazı Avrupa ülkeleri ve Uzak Doğu ülkelerinden Japonya gösterilmektedir.

Akıllı Güç

- ⦿ Akıllı güç, yumuşak ve sert gücün dengeli ve akılcı kullanılmasıdır.
- ⦿ Akıllı güç kavramında asıl amaç, yumuşak ve sert gücü nasıl bir araya getireceğimizi kavramaktır.
- ⦿ Uluslararası ilişkiler açısından akıllı güçte esas olan, diplomaside hangi güç gerekliyse o gücün kullanılması ya da öne çıkarılmasıdır. Bu da ülkelerin hem sert hem de yumuşak güce aynı önemi vermelerini gerekli kılmaktadır.
- ⦿ Soğuk Savaş döneminde akıllı gücün kullanılması, savaşın kazanan tarafını belirlemede özellikle etkili olmuştur.

Propaganda

- ⦿ Kültürel diplomaside propaganda, uluslararası ilişkilerde ülkelerin tanıtımı, ulusal çıkarların yürütülmesi ve yayılması açısından önemli bir terimdir.
- ⦿ Olumsuz çağrışımlarda bulunan bir kavram olsa da aslında kültürel diplomasi açısından olumlu bir içeriğe sahiptir.
- ⦿ Burada propaganda kendini tanıtmaya, doğru ifade edebilme ve yansıtma açısından önemlidir.
- ⦿ İlişki kurmanın ilk aşaması kendini tanıtmaya olduğundan kültürel diplomaside propaganda, vazgeçilmez unsur olarak ifade edilebilir.

Markalaşma

- ⦿ Ülkelerin güçlü yönlerine yönelik markalaşma yolunu tercih etmeleridir.
- ⦿ Uluslararası ilişkilerde tanınma ve kültürel diplomasinin işleyişi açısından önemlidir.
- ⦿ Türkiye'nin "Made in Türkiye" logolu markalaşma süreci, ülkemiz açısından önemli bir markalaşma örneğidir.

Kamu Diplomasisi

- ⦿ Kamu diplomasisi; diğer ulusların, kültürlerin ve halkların ihtiyaçlarını anlama, mesajların aktarılması, hatalı algıların düzeltilmesi ve ortak amaçlar için uygun ortamların bulunmasını kapsayan ilişki kurma yöntemidir.
- ⦿ Kamu diplomasisi geleneksel diplomasiye kıyasla çok daha geniş bir gruptan oluşmaktadır. İnsan gruplarını, toplumları kapsadığından geniş bir yelpazede ele alınması gereken bir kavramdır.
- ⦿ Kamu diplomasisi devlet dışı aktörleri sürece dâhil etmektedir. Böylece farklı uluslarla iletişim ve etkileşim içerisinde bulunmakta, uzun süreli ilişki inşa etme faaliyeti gerçekleştirmektedir.
- ⦿ Kültürel diplomasi gibi spor diplomasisi, gastronomi diplomasisi, siyasal diplomasi gibi birçok diplomasi çeşidini kapsayan bir faaliyettir kamu diplomasisi.

- ⦿ Kamu diplomasisi aynı zamanda, bir ulusun dünyadaki imajını geliştirmek maksadıyla kültürel ve milli değerlerin yayılmasını sağlayan bir faaliyetler bütünüdür.

KÜLTÜREL DİPLOMASİNİN AMACI VE ÖNEMİ

- ⦿ Kültürel diplomaside amaç; kültürler ve milletler arasındaki anlayışı yükseltmek, kültür öğelerinin alışverişini sağlamak ve ilişkileri güçlü kılmaktır.
- ⦿ Kültürel diplomasi bu amaçlarından dolayı dünya çapında barış ve istikrarı teşvik eder ve uluslararası insan haklarının korunmasında önemli rol oynar.
- ⦿ Bireyleri, toplulukları, kültürleri ve ulusları küresel anlamda ve ideolojik bağlamda etkileme gücüne sahip olması bakımından da önemlidir.
- ⦿ Her düzeyde öğrenilip etkili bir biçimde uygulandığı takdirde benzersiz etkileri söz konusudur. Bu etkilerinden bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz:
 - ▶ Toplumlarda kültürel çeşitliliğe ve mirasa saygıyı geliştirme
 - ▶ Küresel dünyada kültürler arası diyalogu sağlama
 - ▶ Adalet, eşitlik, karşılıklı bağımlılık gibi değerleri benimsetme
 - ▶ İnsan haklarına saygılı davranma
 - ▶ Küresel barış ve istikrarın korunmasına katkıda bulunma

- ⦿ Kültürel diplomaside bir kültürün arzu edilen şekilde olumlu imajını oluşturmak da amaçlanmaktadır. Bu bağlamda sanat, kitaplar, değişim programları kültürel diplomasının uzun vadede etkisini gösteren yavaş iletişim araçlarıdır. Radyo, sinema, kısa filmler ise hızla ve görünür bir karşılık vadetmektedir.

KÜLTÜREL DİPLOMASİNİN FAYDALARI

- ⦿ Kültürel diplomasi sayesinde değişim ve dönüşüm yaşayan ülkelerin, kültür diplomasisi aracılığıyla saygınlıkları artar ve tanıtımları en ekonomik yollarla gerçekleşmiş olur.
- ⦿ Uluslar arasında karşılıklı kültürel alışverişi kolaylaştırması bakımından da kültürel ürünlerin ihraç edilmesine katkı sağlar.

KÜLTÜREL DİPLOMASİNİN YABANCILAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- ⦿ Yabancıların ülke halkına, kültürüne ve politikalarına olumlu bakmalarını sağlar.
- ⦿ Yabancı milletlerle daha fazla iş birliği içinde olmaya ve çalışmaya teşvik eder.
- ⦿ Milletlerin politikalarında ve siyasi ortamlarında tanınmayı sağlar, ülkeler ile milletler arasında etkileşimlerin olmasına yardımcı olur.
- ⦿ İlişki kurulan milletlerin halkları ile çatışmayı önler ya da azaltır.

KÜLTÜREL DİPLOMASİNİN ARAÇLARI VE FAALİYETLERİ

- ⦿ Ülkeler arasındaki kültürel ilişkiler, kamu diplomasisinde sergi, konser, spor, fuar vb. kültür ve sanat etkinlikleri ile yürütülmektedir.
- ⦿ Toplumu temsil eden bu kültürel dinamikler, kamu diplomasisinin en önemli araçlarıdır.
- ⦿ Bu yüzden kültürel diplomasinin sanat, eğitim, spor ve edebiyat gibi çok çeşitli boyutları olduğu söylenebilir.
- ⦿ Kültürel diplomasisinin araçları arasında; görsel ve yazılı basın, yabancı dil eğitimi, filmler, radyo yayınları, müzik, yaygın kültür unsurları, kültür ve sanat ödüllерinin verilmesi, değişim programları sayılabilir.
- ⦿ Ülkelerin yerel yönetimleri arasında protokol çerçevesinde gerçekleşen kardeş şehir ya da ülke uygulamaları da kültürel faaliyetler arasında yer almaktadır.
- ⦿ Gerçekleştirilen faaliyetler genellikle değişim programları olarak anlaşılmakta ve kültürel diplomasi kapsamında değerlendirilmektedir.
- ⦿ Kamu diplomasisi faaliyetleri yürüten hükûmetler, kendi vatandaşları ile yabancı vatandaşlar arasındaki diyalogu geliştirmeyi ve karşılıklı anlayışı güçlendirmeyi amaçlayan birçok programı finansal anlamda desteklemektedirler.

- ⦿ Uluslararası eğitim ve öğrenci değişim programları da hükûmetlerin kamu diplomasisi faaliyetleri çerçevesinde desteklediği ve ülkelerin halklarını etkilemeye yönelik uyguladığı programlardır.

Bazı Kültürel Diplomasi Araçları ve Faaliyet Alanları

- ⦿ Sanat
 - ▶ Resim ve heykel, müzik, dans, tiyatro, film ve sinema, moda ve tasarım, mimarlık vb.
- ⦿ Değişim Programları
 - ▶ Eğitim değişim programları
 - ▶ Bilimsel değişim programları
 - ▶ Kültürel değişim programları
 - ▶ Sanatsal değişim programları
- ⦿ Eğitim Programları
 - ▶ Üniversiteler arası işbirliği
- ⦿ Yayıncılık Faaliyetleri
 - ▶ Kültürel programlar
 - ▶ Diziler
- ⦿ Mutfak

- ⦿ Kardeş şehir / ülke programları
- ⦿ Kalkınma ve yardım programları
- ⦿ İmaj ve tanıtım reklamları
- ⦿ Sergiler
- ⦿ Festivaller ve fuarlar
- ⦿ Turizm
- ⦿ Spor etkinlikleri
- ⦿ Edebiyat
- ⦿ Müzeler
- ⦿ Dil öğretimi
- ⦿ Uluslararası yayıncılık
- ⦿ Din
- ⦿ Sosyokültürel ziyaret ve davetler
- ⦿ Adlandırma

KÜLTÜREL DİPLOMASİNİN AKTÖRLERİ VE UYGULAMA ALANLARI

- ⦿ Kültürel diplomasi, devlet yahut sivil toplum kuruluşları tarafından, bazen de ortaklaşa yürütülmektedir.
- ⦿ Öncelikle kültürel diplomasi bir ülkenin dış politika amaçlarına yönelik bir etkinlik olmalıdır.
- ⦿ Bu özelliğinden dolayı da devlete ait ve devlet tarafından desteklenen durumlar kültürel diplomasi içinde değerlendirilebilir.
- ⦿ Daha geniş bir perspektiften bakıldığında kültürel diplomasinin aktörleri arasında; siyasetçiler, kurum ve kuruluşlar, kültür üreticileri, kültürel ürünle iç içe olanlar, sivil toplum örgütleri, özel sektör kuruluşları sayılabilir.

DÜNYA VE TÜRKİYE'DE KÜLTÜREL DİPLOMASİ FAALİYETLERİ

- ⦿ Dünyada yapılan diplomatik temaslar 19 ve 20. yüzyıllarda gizlilik içerisinde yürütülmüştür. Burada amaç diğer devletlerin diplomatik müzakerelerin sürecinden haberdar olmamalarını sağlamaktır.
- ⦿ Bu gizlilik aracılığıyla ülkeler kendi çıkarları doğrultusunda her türlü tavizi vererek kararlar almışlardır.
- ⦿ Bu duruma ilk olarak ABD Cumhurbaşkanı W. Wilson karşı çıkmış ve diplomasinin halkın gözü önünde açık bir şekilde yapılması gerektiğini dile getirmiştir.

- Wilson'un bu anlayışı 20. yüzyılda güç kazanmış, uluslararası ilişkileri yönlendiren kamuoyu oluşmasını sağlamıştır.
- Demokrasi anlayışı, ilerleyen teknoloji, eğitim seviyesinin geldiği nokta, basında yaşanan gelişmeler, birey olma süreci açık diplomasinin önünü açmıştır. Ancak yine de tam anlamıyla diplomatik ilişkilerin kamuoyuna açık yapıldığı söylenemez.
- Türkiye'ye baktığımızda Türkiye Cumhuriyeti tarihinde diplomatik anlamda gösterilen sabır ve sergilenen ileri görüşlü siyasal adımlar, Türkiye'nin başarılı bir diplomasi anlayışına sahip olduğunu göstermektedir.
- Gerek I. Dünya Savaşı gerekse II. Dünya Savaşı ve Soğuk Savaş Dönemi'nde gösterdiği tavır, bunu kanıtlar niteliktedir.
- Türkiye içinde bulunduğu zorlu şartlara rağmen hem diplomatik ilişkilerini sıkı tutmuş hem de ordusunu güçlendirmiştir. Böylece kendisine karşı oluşabilecek olası saldırılara karşı caydırıcı bir güce sahip olduğunu dünyaya sergilemiştir.
- Türkiye coğrafi konumu gereği gelişmiş diplomasi ilişkiler yürütmek durumunda kalmıştır. Önemli yollar üzerinde olması, önemli enerji kaynaklarına yakınlığı, Avrupa ile Asya arasında köprü konumunda olması, Orta Doğu'ya coğrafi yakınlığı otomatik olarak Türkiye'yi diplomatik birçok ilişkinin içine çekmiştir.

- Dünyanın birçok noktasında çıkarlar doğrultusunda yürütülen diplomatik ilişkilerde geleneksel olarak Türk dış politikasında ulusal menfaatlerin korunması, ülke güvenliğinin sağlanması, refah ve kalkınma için yabancı kaynakların temin edilmesi, tüm ülkelerle iyi ilişkiler inşa etme, dost ve müttefik temin etme, barış ve refaha katkıda bulunmaya yönelik diplomatik ilişkiler yürütülmüştür. Türkiye bu çizgide denge üzerine kurulu bir dış politika yürütmüştür.
- Türkiye’de kültürel diplomasi süreci, 1990’ların başında başlamıştır. Bu süreç ilk olarak Türki cumhuriyetlerle yapılan eğitim anlaşmaları üzerinden başlamıştır. Daha sonra sanat, spor, gastronomi alanında da gelişme göstermiştir.
- Türkiye kültürel diplomasi süreci ile Orta Asya’daki kardeş ülkeler, Balkanlar, Orta Doğu ve Kuzey Afrika, Asya ülkeleri ile yakın bağlarını korumuştur.
- Küresel problemlerin çözülmesi, iş birliğinin sağlanması yönünde önemli diplomatik girişimleri olmuştur.
- NATO’nun aktif bir üyesi olan Türkiye, Avrupa’nın ve takriben bütün Avrupa kuruluşlarının bir parçası olmakla birlikte, Avrupa Konseyi kurucu üyesi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı ve diğer pek çok kuruluşun üyesidir.
- Anlaşmazlıkların giderilmesi ve ara buluculuk konusunda önder bir konuma sahip Türkiye; BM, AGİT ve İİT’de arabuluculuk konusunda dostlar gruplarının eş-başkanı olan tek ülkedir.

- ⦿ Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ), Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci (GDAÜ), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) gibi çeşitli bölgesel örgütlerin ve girişimlerin de kurucu üyesi olan Türkiye, bölgesel problemlerde bölgesel sahiplenme ve çözümleri savunmaktadır.
- ⦿ Gelişen Sekiz Ülke (D-8), Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi ve MIKTA'nın (Meksika, Endonezya, Kore, Türkiye ve Avustralya) aktif üyesidir Türkiye.
- ⦿ Türkiye, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği verilerine göre dünyada en çok sığınmacıya kucak açan ülkedir. Bütün bu ilişkilerini kültürel diplomasi çatısı altında sağlam adımlarla ilerletmektedir.
- ⦿ Türkiyede bu diplomatik ilişkiler yürütülürken ön plana çıkan birçok aktör söz konusudur.
- ⦿ Türkiye'nin kamu diplomasisinde yeri olan devlet aktörleri en başta Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı, Yurt dışı Türkler ve Akrabalar Topluluğu ile Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüdür.
- ⦿ Türkiye aynı zamanda değişim programlarını desteklemekte, çeşitli burslar vermektedir.
- ⦿ Kamu diplomasisi anlamında sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerine de rastlanmaktadır

Kamu Diplomasisi Aktörleri

- ⦿ Kamu diplomasisi faaliyetleri Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.
- ⦿ Cumhurbaşkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, İletişim Başkanlığı, Türk Kızılayı, Anadolu Ajansı ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Türkiye’de yaygın kamu diplomasisi faaliyetleri yürüten diğer kuruluşlardır.
- ⦿ Kültürel diplomasi ve eğitim diplomasisi aktörleri, ağırlıklı olarak yurt dışında Türk dilinin ve kültürünün tanıtılmasına odaklanmakta ve yurt dışında yaşayan özellikle Türk vatandaşları ve soydaşları ile iyi ilişkiler geliştirilmesi konusunda faaliyet göstermektedirler.

Dışişleri Bakanlığı

- ⦿ T.C. Dışişleri Bakanlığı, Türk dış politikası kapsamında birbirini tamamlayan çok sayıda siyasi, ekonomik, insani ve kültürel işbirliği araçlarından istifade etmekte ve küresel ölçekte düşünen ancak dünyanın her köşesinde yerel düzeyde etkinlik gösteren bir diplomasi uygulamaktadır.

Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğü

- ⦿ Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TASAM) çatısı altında faaliyet gösteren Kamu Diplomasisi Enstitüsü ise Türkiye’nin stratejik önemine dikkat çekmek, aktif yumuşak güç kullanmasına

olanak tanıyacak etkinlikler yapmak, sivil inisiyatifi kullanmak, ülkenin birikim ve olanaklarından en etkin biçimde faydalanılmasına ortam ve zemin hazırlamak amacıyla hareket etmektedir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)

- ⦿ Afetlerden etkilenen ülkelere insani yardımlar önceden yalnızca TİKA (Türkiye İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı) ve Kızılay aracılığı ile yapılırken, günümüzde çok fazla sivil toplum kuruluşu ile 2009 yılında kurulmuş olan AFAD (Afet ile Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) tarafından yapılmaktadır.
- ⦿ AFAD son dönemde, kuraklık, kıtlık, sel, yangın, iç karışıklık gibi sebepler yüzünden yardıma ihtiyaç duyan 5 kıtada son yıllarda 50'yi aşkın ülkeye insani yardım sağlamış, arama kurtarma çalışmalarında faaliyet göstermiştir.
- ⦿ Türk sivil toplum kuruluşları açısından ön planda olan şey insani yardım faaliyetleridir.
- ⦿ AFAD verilerinde Türkiye 2013, 2014 ve 2015 Küresel İnsani Yardım Raporlarına göre, üç yıl üst üste, en çok insani yardım yapan üçüncü ülke, 2018 yılında ise en çok insani yardım yapan ikinci ülke olmuştur.

İletişim Başkanlığı

- İletişim Başkanlığı, 'Türkiye markasını güçlendirmek' hedefiyle 14 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Resmi Gazete'de 24 Temmuz 2018 tarih ve 30488 sayı ile yayınlanmasıyla kurulmuştur.
- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen ve Kamu Diplomasisi çerçevesinde değerlendirilen faaliyetler, bilhassa terörle mücadele gibi konularda dezenformasyonun önlenmesi ve doğru bilgi akışının sağlanabilmesi için uluslararası medya ve çeşitli konferanslar aracılığıyla kamunun bilgilendirilmesi ve ülkeye dair olumlu bir algı oluşturulmaya çalışılması şeklinde gerçekleştirilmektedir.

Türk Kızılayı

- Hiçbir ayırım gözetmeksizin bütün insanlara hizmet eden Türk Kızılayı, ilk Türk yardım kuruluşudur.
- İnsani diplomasinin bir parçası olarak hareket etmekte olan Türk Kızılayı, ülkenin değerlerini yurt dışına aktaran bir diplomasi faaliyeti de sergilemektedir.
- Uluslararası alanda Kızılay, son yıllarda farklı ülkelerde doğal ve insan kaynaklı afetlere müdahale etmiş, ihtiyaç sahiplerinin barınma ve beslenme gibi temel ihtiyaçlarını karşılamıştır.

Türk İş Kuruluşları

- ⦿ Türk iş çevrelerini temsil etmekte olan başlıca kuruluşlar TÜSİAD, DEİK, TOBB, MÜSİAD ve TMB'den oluşmaktadır.
- ⦿ Bu iş kuruluşları uluslararası alanda uzun vadeli ve güven üzerine kurulu ilişkiler geliştirerek yumuşak güce katkı sağlamakta ve Türkiye'nin pozitif imajını kültürel diplomasi sayesinde güçlendirmektedir.

Türk Hava Yolları (THY)

- ⦿ Türk Hava Yolları (THY) 1933 senesinde “Devlet Hava Yolları İşletmesi” adıyla Milli Savunma Bakanlığı ile ilişkili olarak kurulmuştur.
- ⦿ Türkiye Cumhuriyeti'nin Bayrak Taşıyıcı Hava yolu olan Türk Hava Yolları (THY); güvenilirliği, uçuş güvenliği, ürün çeşitliliği, hizmetin niteliği ve rekabetçi konumu ile tercih edilen, Avrupa'da başı çeken ve uluslararası çapta aktif bir hava yolu olma misyonuyla hareket eden bir hava yolu kuruluşudur.
- ⦿ THY, Türkiye'nin mesajlarını iletme ve Türk kültürünü taşıdığı yolculara ve yaptığı reklam ve sponsorluk çalışmalarıyla adını tüm dünyaya aktarma amacıyla hareket etmektedir.
- ⦿ THY, kültürel diplomasi bağlamında Türkiye'nin imajını olumlu bir şekilde etkilemektedir.

Türkiye Radyo ve Televizyonu Kurumu (TRT)

- Türkiye Radyo ve Televizyonu Kurumu (TRT), kamu yayıncılığı sorumluluğu ile hareket etmekte, ülkemizin kültür, sanat ve eğitime önemli destek sağlarken, anında ve güvenilir haberciliğin adresi olarak, farklı dillerde yaptığı uluslararası yayınlarıyla da Türkiye'nin gücünü, sesini tüm dünyaya yansıtmaktadır.
- TRT sadece Türkçe konuşulan bölgelerde değil TRT 1, TRT ÇOCUK, TRT WORLD, TRT AVAZ ve TRT-EL ARABIA kanalları ile dünyanın birçok yerinden izlenebilmektedir. Türkiye'nin Sesi Radyosu (Voice Of Turkey), 37 dil ve lehçede yayın yaparak yurt dışında yaşamakta olan vatandaş ve soydaşların Türkiye ve Türk Kültürü ile bağını devam ettirmektedir.

Anadolu Ajansı (AA)

- 6 Nisan 1920 tarihinde Anadolu Ajansı, kamuoyunu bilgilendirme ve ulusal mücadeleyi destekleme amacıyla kurulmuştur.
- Bir ülkenin özgürce mesajını iletebileceği kanallara sahip olması onun yumuşak güç ve kamu diplomasisi avantajıdır. Anadolu Ajansı Türkiye'nin uluslararası kamuoyunu oluşturmada en önemli araçtır.
- Anadolu Ajansı internet sitesinin Türkçe dâhil toplamda 13 dil seçeneği mevcuttur.

Düşünce Kuruluşları

- ⦿ Bir ülkenin ulusal ve uluslararası arenada kendisini tanıtmada düşünce kuruluşları önemli yer tutar ve ülkenin yumuşak gücüne katkı sağlarlar.
- ⦿ Türkiye’ de özellikle;
 - ▶ SAM (Stratejik Araştırmalar Merkezi),
 - ▶ USAK (Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu),
 - ▶ TESEV (Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı)
- ⦿ benzeri düşünce kuruluşları yumuşak güce katkı sağlamaktadır.
- ⦿ 1965 yılında kurulan İktisadi Kalkınma Tesis (İktisadi Kalkınma Vakfı), Türkiye’deki ilk özel düşünce kuruluşudur.

Kültürel Diplomasinin Aktörleri

- ⦿ Kültürel diplomasinin aktörleri arasında;
 - ▶ Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA),
 - ▶ Kültür ve Turizm Bakanlığı,
 - ▶ Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY),
 - ▶ İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSİV),

► Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Türk Milli Olimpiyat Komitesi sıralanabilir.

Not:

- ✓ Türk sanatı, Türk sineması, Türk dizileri, ulusal gastronomi ve fuar gibi organizasyonlar da kültür diplomasisinde önemli bir yere sahiptir. Eğitim diplomasisi kapsamında incelenecek olan üniversiteler (Yükseköğretim Kurumları) aynı zamanda kültür diplomasisi aktörü olarak da faaliyet göstermektedirler.

Türkiye İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA)

- ⦿ TİKA (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı), ülkemizin müşterek tarihi ve kültürel değerleri olan Türk Cumhuriyetleri ile birlikte sağlam bir iş birliği geliştirmek için 1992 senesinde kurulmuştur.
- ⦿ 15 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla TİKA, kamu tüzel kişiliğine sahip ve kendi bütçesine sahip olarak Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı bir şekilde etkinliklerini sürdürmeye devam etmektedir.
- ⦿ TİKA günümüzde, Orta Asya ve Balkanlar'dan Afrika, Latin Amerika ve Pasifik adalarına kadar 60 ülkede 62 Program Koordinasyon Ofisi ile dünyanın 150 ülkesinde faaliyette bulunmaktadır.
- ⦿ Türkiye, TİKA vasıtasıyla dost, kardeş ve akraba ülkeler için bir barış kuşağı oluşturma çabasına yönelik çalışmalar yapmaktadır.

- ⦿ TİKA; eğitim programları, projeler ve teknik yardımlar aracılığıyla başta Balkanlar ve Orta Asya olmak üzere geniş bir coğrafyada aktif bir rol oynamaktadır.
- ⦿ Türkiye'nin görünürlüğü ve imajını artırma konusunda kamu diplomasisinin önemli bir aracıdır aynı zamanda.

Kültür ve Turizm Bakanlığı

- ⦿ Kültür ve Turizm Bakanlığı, 10.07.2018 tarihli Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı hakkında Cumhurbaşkanlığı'nın 1. Nolu Kararnamesi ile kurulmuştur.
- ⦿ Bu kanun ile amaç, kültürel değerleri sürdürmek, yükseltmek, tanıtmak, yaymak, değerlendirmek ve kabullendirmek, tarihî ve kültürel değerlerin tahribini ve yok edilmesini engellemek, yurdun turizme uygun tüm olanaklarını ülke ekonomisini pozitif yönde artıracak şekilde değerlendirmek, turizmin canlandırılması, pazarlanması, teşvik ve desteklenmesi için gereken önlemleri almak, kültür ve turizm konularıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını yönlendirmek ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmak, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile iletişimi ilerletmek ve işbirliği sağlamak için Kültür ve Turizm Bakanlığının kurulmasına, teşkilât ve görevlerine yönelik esasları kararlaştırmaktır (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı).

- ⦿ Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürütülen ve kısa adı “TEDA” olan “Kültür ve Turizm Bakanlığı Türk Kültür, Sanat ve Edebiyat Eserlerinin Dışa Açılımını Destekleme Projesi” ile Türk yazarların eserlerinin uluslararası kitap pazarlarındaki tanıtımını desteklenmektedir.

Türk Sanatı

- ⦿ Kültürel diplomasi bağlamında müzik, dans, tiyatro, edebiyat gibi kültürel unsurlarımız, ülkelerin değiş tokuş edebileceği, teşvik edebileceği ve ihraç edebileceği kültürel ürünler olarak görülmekte ve ülkelerin kamu diplomasisine katkı sağlamaktadır.
- ⦿ Dünyanın dört bir yanında ülkemizi temsil etmiş olan bazı sanatçılarımız sanatları sayesinde hem ülke imajına hem de kültürel diplomasiye katkı sağlamaktadırlar.
- ⦿ Bu sanatçılarımızın bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz:
 - ▶ Picasso ile de çalışan Abidin Dino sanatın birçok alanında çalışarak Türk sanatını ve kültürünü birçok mecrada tanıtmıştır.
 - ▶ 2006 yılında Nobel Edebiyat Ödülü kazanan Orhan Pamuk yine eserleri ile Türk kültürünü tanıtan isimlerden olmuştur.
 - ▶ 2012 SüperSport Dünya klasmanından şampiyon olan Türk motosiklet yarışçısı Kenan Sofuoğlu da spor kategorisinde ülkemizin adını dünyaya duyuran isimlerden olmuştur.

- Anadolu'nun tarihi kültüründen beslenerek yazdığı önemli ve modern romanlarla Yaşar Kemal, dünya genelinde tanınmaktadır. Bu tanınmışlığı Türk ve Anadolu kültürünü de tanıtmaktadır.

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)

- 12 Temmuz 1993 tarihinde Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Türkiye'nin Kültür Bakanlarının imzalamış olduğu anlaşmayla kurulmuştur.
- 6 kurucu ve 8 gözlemci üyeden oluşan toplam 14 üyesi vardır.
- Türk Konseyi, Türk Akademisi, Türk Kültür ve Mirası Vakfı TÜRKSOY'un koordinasyon içerisinde çalıştığı kardeş kuruluşlardır.
- TÜRKSOY'un yıllar içerisinde gelenekselleşen, bu kapsamda düzenli olarak tekrarlanan çeşitli etkinlikleri bulunmaktadır.
- Bunlardan bazıları; Nevruz kutlamaları, ressamlar buluşmaları, fotoğrafçılar buluşmaları, heykeltıraşlar buluşmaları ve opera günleridir.
- Düzenlenen etkinliklerin temaları TÜRKSOY Daimî Konseyi tarafından ilan edilen anma yılları kapsamında belirlenir. Tüm bu etkinlikler Türk Dünyası bilim insanları ve sanatçılarının tecrübe alışverişlerine imkan sağlamaktadır.

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSİV)

- İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSİV) kamu yararına 1973 yılından bu yana kültür ve sanat alanında faaliyet gösteren ve kâr amacı gütmeyen bir kültür kuruluşudur.
- 2018 yılından bu yaba UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun genel kurul üyeleri arasında yer almaktadır.

Türk Sineması ve Dizileri

- Sinema ve diziler, ulusların görünürlüğüne, farkındalığına ve tanınırlığına katkı sağlamakta olan imaj ve yumuşak güç üretimidir.
- Popüler kültür üretimi olan Türk dizileri ve sinema filmleri Türkiye'nin yumuşak gücünü pekiştiren birer kültürel diplomasi araçlarıdır.
- Dünya'ya açılan diziler Türkiye'nin ve Türk kültürünün tanıtımına katkı sağlamaktadır.
- Dizilerde yer alan Türk tasarımları, tekstil eşyaları ve mobilyalar, Türk mutfağı ve Türk gıda ürünleri ile Türkiye menşeli teknoloji ürünleri dünyaya tanıtılmakta, Güney Amerika'dan Japonya'ya ulaşan bu kültürel diplomasi ağı aracılığıyla Türk markaları yeni pazarlara ulaşma fırsatı bulmaktadırlar.

Türk Spor

- ⦿ Türkiye'nin ülke markalama sürecinde Türk sporunun ve Türk sporcusunun önemli bir rolü bulunmaktadır. Tenis, futbol, güreş, atletizm, yüzme gibi branşlarda sporcularımız çeşitli turnuvalarda ve yarışmalarda ülkemizi temsil etmektedirler.
- ⦿ Son zamanda ampute sporcularımız da önemli başarılarla imza atmış, ülkemizin tanıtımına katkı sağlamışlardır.
- ⦿ Türkiye'yi temsil ederek markalama sürecine katkı sağlayacak olan sporcularımızın teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir.
- ⦿ Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türk Milli Olimpiyat Komitesi gibi sivil toplum kuruluşları, Türkiye merkezli teknolojik iletişim operatör şirketi olan Turkcell gibi çeşitli şirketler, Türk sporunun gelişime katkı sağlamak amacıyla sporcularımızı teşvik etmekte ve desteklemektedirler.

Ulusal Gastronomi

- ⦿ Gastronomi, yiyecek ve içeceklerin geçmişten bu yana bütün özelliklerinin detaylı bir şekilde anlaşılabilir olarak uygulanması ve geliştirilerek günümüz koşullarına adapte edilmesi sürecini kapsayan, içinde sanatsal unsurları barındıran bir bilim dalı şeklinde tanımlanmaktadır.

- ⦿ Dünyanın sayılı mutfakları arasında yer alan Türk mutfağı, geniş ve etkin bir coğrafyada etkili olmuştur.
- ⦿ Gastronomi turizmi sayesinde yabancı turistler tarafından ev sahibi ülkenin kültürel özellikleri de öğrenilmekte ve kültürel diplomasiye hizmet edilmektedir.
- ⦿ Türkiye’de gastronomi turizmi ile ilgili yeterince çalışma bulunmamaktadır.
- ⦿ Birbirinden farklı yemek pişirme yöntemlerimiz, zengin yemek ve sofrası çeşitlerimiz gastronomi turizmi kapsamında ve bir strateji çerçevesinde dünya ülkelerine tanıtılarak, ülkemiz cazibe merkezi haline getirelebilir ve gastronomi kültürel diplomasi unsuru olarak kullanılabilir.

Fuarlar ve Çeşitli Organizasyonlar

- ⦿ Ülkeleri bir araya getiren Dünya Sergilerinin amacı, dünyanın geleceğine yön verecek düşünceleri, kültürel zenginlikleri ya da projeleri tanıtmak, bilimsel ve kültürel birikimleri paylaşmak ve evrensel boyutta sosyokültürel gelişime katkı sağlamaktır.
- ⦿ Türkiye, 1851 yılından bu yana toplam birçok sergiye katılmıştır.

EĞİTİM DİPLOMASİSİ

- ⦿ Bir ülkenin imajına katkı sağlama konusunda en etkin alanlardan biri, belki de en önemlisi, eğitimidir.
- ⦿ Bu durum yurt dışında yabancı dil eğitiminden öğrenci ve öğretim elemanı değişim programlarına kadar eğitimin her alanında geçerlidir.
- ⦿ Yurt dışında açılan dil okulları, uluslararası akademik konferanslar, yabancı öğrencilere verilen burslar ve uluslararası öğrenci değişim programları aracılığıyla eğitim diplomasisi faaliyetleri gerçekleşmektedir.
- ⦿ Eğitim diplomasisi sayesinde özellikle yüksek öğrenim alanında kültürler arası etkileşimi artırma yoluyla ülkeler arasındaki iletişim, anlayış ve hoşgörü gelişmektedir.
- ⦿ Günümüzde pek çok üniversite uluslararası bağlantılara sahip olmayı gittikçe daha fazla önemsemektedir.
- ⦿ Akademik bağlantılar ve ortaklıklar bilim ve teknolojiye ilerlemenin vazgeçilmez unsurlarıdır.
- ⦿ Bu durum yüksek öğretim politikalarının incelikli bir diplomasi anlayışı ile hazırlanıp uygulanmasını ve özellikle üniversitelerdeki öğretim elemanlarının birer diplomat gibi yetiştirilmelerini zorunlu hâle getirmiştir.

- ⦿ Eğitim diplomasisi gereğince uygulandığında ve sert güç unsurlarınca yeterince desteklendiğinde bir ülkenin ulusal güvenliğine, saygınlığına ve ulusal refahına önemli katkılar sağlar.
- ⦿ Eğitim diplomasisi amacıyla geliştirilen politikalar, yurt dışına gönderilen ve yurt dışından davet edilen tüm öğrencilerin dünya standartlarında eğitim almasını ve yeteneklere sahip olmasını, bilimsel birikimin ülkeler arasında aktarılmasını ve karşılıklı ilişkilerin iyileştirilmesini hedef edinmelidir.
- ⦿ Yüksek öğretim kurumları, kültürel diplomasi uygulamalarında da etkili olmakta, kamu ve eğitim diplomasisi mesajlarının sağlıklı şekilde iletilmesine yardımcı olmaktadır.
- ⦿ Yüksek öğretim kurumlarının mesaj iletim sürecinde etkin oldukları bir başka konu ise düzenledikleri uluslararası konferans, seminer, çalıştay ve kongrelerdir.
- ⦿ Bu gibi etkinliklerde yurt dışından katılım gösteren ya da yurt dışında Türkiye'yi temsil eden bilim insanları, mesajların alıcı ve vericileri konumunda yer almaktadır.
- ⦿ Bilim insanlarının güvenilir, saygın ve itibar gören bir kimlik ve imajları olduğu için son derece etkili birer kamu diplomasisi aracı niteliği taşımaktadırlar.
- ⦿ Ayrıca çıkan yayın sayısı, üniversitelerin verimliliği, üniversitelerdeki bilimsel makalelerin dünya çapındaki yeri gibi unsurlar ülkenin markalaşmasında son derece önemli rol oynamaktadır.
- ⦿ Eğitim diplomasisi bağlamında ön plana çıkan bazı kurum ve programları şöyle sıralayabiliriz:

► UNESCO

- ▶ British Council
- ▶ ASPNet
- ▶ Erasmus+
- ▶ Mevlana

- ⦿ Türkiye’ de faaliyet gösteren üniversitelerin büyük bir çoğunluğu, eğitim ve kültür alışverişi çerçevesinde yurt dışındaki üniversiteler ile Erasmus+ ve Mevlana gibi öğrenci değişim programları çerçevesinde ortak çalışmalar gerçekleştirmektedir.
- ⦿ Eğitim diplomasisi açısından son yıllarda önemli gelişmeler kateden Türkiye, bu bağlamda Sivil Global 2015-2023-2053 “Global Sivil Diplomasi İnşası Programı” kapsamında Eğitim Diplomasisi Çalışma’sının gerçekleştirmeyi planlamaktadır. Bu çalışmanın uluslararası alanda iş birliği imkânlarının geliştirilmesinde çok yönlü faydalar ve önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

TÜRKİYE'DE EĞİTİM DİPLOMASİSİNİN AKTÖRLERİ VE UYGULAMA ALANLARI

- ☉ Türkiye'nin eğitim diplomasisi uygulama alanları ve uygulayıcıları arasında Yunus Emre Enstitüsü, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), Diplomasi Akademisi, Türkiye Maarif Vakfı, Türkiye Bursları, Büyük Öğrenci Projesi, Türkiye Ulusal Ajansı, Mevlana Değişim Programı ve Yükseköğretim Kurumları (üniversiteler) sayılabilir.

Yunus Emre Enstitüsü

- ☉ Yunus Emre Vakfı; Türkiye'yi, Türk dilini, tarihini, kültürünü ve sanatını tanıtmak; bununla ilgili bilgi ve belgeleri dünyanın istifadesine sunmak; Türk dili, kültürü ve sanatı alanlarında eğitim almak isteyenlere yurt dışında hizmet vermek; Türkiye'nin diğer ülkeler ile kültürel alışverişini arttırıp dostluğunu geliştirmek amacıyla 05.05.2007 tarihli ve 5653 sayılı kanunla kurulmuş bir kamu vakfıdır.
- ☉ Yunus Emre Enstitüsü ise Vakfa bağlı bir kuruluş olarak bu Kanunun amaçlarını gerçekleştirmek üzere yurt dışında kurduğu merkezlerde yabancılara Türkçe öğretimi çalışmalarının yanı sıra ülkemizin tanıtımı amacıyla kültür ve sanat faaliyetleri yürütmekte, ayrıca bilimsel çalışmalara destek vermektedir.
- ☉ 2009 yılında faaliyetlerine başlayan Yunus Emre Enstitüsünün yurt dışında 85 kültür merkezi bulunmaktadır.

- ⦿ Kültür merkezlerimizde verilen Türkçe eēitiminin yanı sıra, farklı ülkelerdeki eēitim kurumlarıyla yapılan iř birlikleri ile Türkoloji bölümleri ve Türkçe  ēretimi desteklenmektedir.
- ⦿ Kültür merkezleri aracılıēıyla kültür ve sanatımızı tanıtmak amacıyla birçok etkinlik düzenlenmekte, ulusal veya uluslararası etkinliklerde ülkemiz temsil edilmektedir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Bařkanlıēı (YTB)

- ⦿ Yurt dışındaki vatandaşlar ve kardeş topluluklar ile Türkiye’de  ērenim görmekte olan burslu yabancı uyruklu  ērencilere yönelik etkinlikleri koordine etme, bu yöndeki hizmet ve yapılan etkinlikleri geliştirme amacıyla 6 Nisan 2010 tarihinde kurulmuştur.
- ⦿ YTB; yurt dışında yaşayan vatandaşların yasal hak ve yükümlülükleri hakkında bilgilendirmede bulunmanın yanı sıra vatandaşların karşı karşıya kaldıkları hukuki sorunların  z m  konusunda da çalışmalar yürütmektedir.
- ⦿ YTB, yurt dışındaki  ocuk ve gençlerin okul eēitimlerine destek olmak, ailelere rehberlik saēlamak, dil becerilerini geliştirmek, y ksek ēretime devam eden  ērencilerin akademik gelişimini teşvik ederek mesleki ve kişisel yetkinlikleri artırmak amacıyla çalışmalar gerçekleştirmekte ve bu konuda yürütülecek çalışmaları desteklemektedir.

Diplomasi Akademisi

- ⦿ Diplomasi Akademisi, 22 Ocak 1968 tarihinde Dışışleri Akademisi adıyla kurulmuş; 24 Haziran 1994 tarih ve 4009 sayılı “Dışışleri Bakanlığı’nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun” ile “Dışışleri Eğitim Merkezi” adını almış, 2010 yılında 6004 sayılı “Dışışleri Bakanlığı’nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun” ile bugünkü ismi olan “Dışışleri Bakanlığı Diplomasi Akademisi Başkanlığı” haline dönüştürülerek görev alanı genişletilmiş ve Bakanlığın yardımcı hizmet birimlerinden birisi olarak yeniden yapılandırılmıştır. 10 Temmuz 2018 tarihli 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile bu yapılanması korunmuştur.
- ⦿ Dışışleri Bakanlığı Diplomasi Akademisi, öncelikle Türkiye Cumhuriyeti’nin dış ilişkilerinin, Türk dış politikasının ve konsolosluk hizmetlerinin yürütülmesinde görev alan Dışışleri Bakanlığı mensuplarının temel ve hazırlayıcı eğitimleri ve stajları ile hizmet içi eğitim faaliyetlerini planlayarak yürüten ve farklı ülkelerin kariyer diplomatlarına eğitim programları sunan bir eğitim kurumudur.
- ⦿ Akademi, Bakanlık mensuplarının yurt dışındaki eğitim programlarına, yabancı dil ve mesleki amaçlı kurslara ve seminerlere katılım faaliyetlerini planlamak ve yürütmekle de görevlidir.
- ⦿ Diplomasi Akademisi ayrıca, Türkiye’nin yurt dışındaki diplomatik temsilciliklerine atanan diğer kamu kurum ve kuruluşları personelinin eğitim görevini de yerine getirmektedir.

Türkiye Maarif Vakfı

- ⦿ Türkiye Maarif Vakfı, Türkiye'nin uluslararası eğitimde dünyaya açılan kapısıdır.
- ⦿ 17.06.2016 tarihli 6721 sayılı kanun ile kurulan Vakıf, yurt dışında Türkiye Cumhuriyeti adına eğitim faaliyeti yürütme yetkisine sahip bir kuruluştur.
- ⦿ Kamu yararına çalışıp kâr amacı gütmeyen Türkiye Maarif Vakfı, tüm ülkelerde okul öncesinden yükseköğretime, örgün öğretimden yaygın eğitime yönelik her türlü etkin çalışmayı gerçekleştirmektedir.
- ⦿ Vakıf vizyonunu, bütün dünyada insanlığın ortak birikimini ve Anadolu'nun kadîm irfan geleneğini esas alan kapsamlı eğitim faaliyetleri yürütmek şeklinde ifade etmektedir.
- ⦿ Vakıf; güven, iş birliği ve dayanışma, şeffaflık, ehliyet ve liyakat, iyilikte ısrar, eğitimde kuşatıcılık, evrensellik değerleri kapsamında eğitim diplomasisine katkı sağlamaktadır.

Yükseköğretim Kurumları

- ⦿ Yükseköğretim kurumları yaptıkları çalışmalar, yayınları ve çalıştayları, konferansları, kongreleri ile eğitim diplomasisinde önemli bir role sahiptir.
- ⦿ Erasmus+ uygulayıcıları olarak üniversiteler hem öğrenci değişim programlarının hem de mesajların kaynağı konumdadırlar.

- ⦿ Türk üniversitelerinin uluslararası iş birliği, dünya çapında tanınmaları ve uluslararası itibarları, Türkiye'nin imajı ve markası için önemli bir değere ve eğitim diplomasisi açısından stratejik bir öneme sahiptir.
- ⦿ Dünyada uluslararasılaşma konusunda yaşanan gelişmeler, Türk yükseköğretim sistemini de olumlu yönde etkilemiştir.
- ⦿ Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarına daha fazla ülkeden daha çok öğrenci ve akademisyen çekerek uluslararası bir cazibe merkezi olabilmek adına, farklı stratejiler geliştirilmektedir.
- ⦿ Yükseköğretim Kurulu'na (YÖK) göre “Bologna Süreci, TURQUAS Projesi, Erasmus+ programı, Türkiye Bursları, Mevlana Değişim Programı, Ortak Diploma programları, Proje Tabanlı Uluslararası Değişim Programı, YABSİS Projesi, Okul Tanıma ve Denklik Yönetmeliği, mezuniyetleri sonrası doktora öğrencilerinin Türkiye'de kaldıkları sürenin uzatılması, YÖK'ün yabancı öğrencilere yönelik verdiği burslar”, uluslararasılaşma sürecini destekleyici önemli girişimlerden birkaçı olarak kabul edilmektedir.
- ⦿ Tüm üniversitelerin ortak bir payda altında eğitim diplomasisine hizmet etmeleri amaçlanmaktadır. Bu bağlamda gerekli kurumlar tarafından geliştirilecek bir eğitim diplomasisi stratejik anlamda ülke tanıtımına katkıda bulunacaktır.

Bologna Süreci

- ⦿ Avrupa'daki yükseköğretim sisteminin tekrar yapılandırılmasına ilişkin olarak 1999 senesinde İtalya'nın Bologna kentinde, Bologna Bildirisi'nin 29 Avrupa ülkesinden yükseköğretimden sorumlu bakanları tarafından imzalanması ve yayımlanmasıyla başlamıştır.
- ⦿ Bologna Süreci'nin temel hedeflerinden altısı bu bildiri ile ilan edilmiştir. Bu hedefler:
 - ▶ Kolay anlaşılır ve birbirleriyle karşılaştırılabilir yükseköğretim diploma ve/veya dereceleri oluşturmak (bu amaç doğrultusunda Diploma Eki uygulamasının geliştirilmesi)
 - ▶ Yükseköğretimde Lisans ve Yüksek Lisans olmak üzere iki aşamalı derece sistemine geçmek
 - ▶ Avrupa Kredi Transfer Sistemini (European Credit Transfer System, ECTS) uygulamak
 - ▶ Öğrencilerin ve öğretim görevlilerinin hareketliliğini sağlamak ve yaygınlaştırmak
 - ▶ Yükseköğretimde kalite güvencesi sistemleri ağını oluşturmak ve yaygınlaştırmak
 - ▶ Yükseköğretimde Avrupa boyutunu geliştirmek
- ⦿ Türkiye 2001 senesinde Bologna Sürecinin bir parçası olmuştur.
- ⦿ Prag'da Türkiye ile birlikte toplamda üç ülke daha sürece dahil edilmiş ve Bologna Süreci'ne 3 hedef daha eklenmiştir:
 - ▶ Yaşam boyu öğrenimin teşvik edilmesi

- Öğrencilerin ve yükseköğretim kurumlarının sürece aktif katılımının sağlanması
- Avrupa Yükseköğretim Alanı'nın cazip hale getirilmesi

Mevlana Değişim Programı

- ◉ Mevlana Değişim Programı, yurt içinde eğitim veren yükseköğretim kurumları ile yurt dışında eğitim veren yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişimini mümkün kılan bir programdır.
- ◉ 23 Ağustos 2011 tarih ve 28034 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile birlikte yurt dışındaki yükseköğretim kurumları ile ülkemizdeki yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişiminin önü açılmıştır.
- ◉ Diğer değişim programlarından farklı olarak, hiçbir coğrafi bölge ayrımı olmaksızın değişim programı bünyesindeki hareketlilik bütün dünyadaki yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır.
- ◉ Değişim programına katılmak isteyen öğrenciler en az bir en fazla iki yarıyıl eğitim için; öğretim elemanları ise en az 1 hafta en fazla 3 ay süreyle dünyadaki yükseköğretim kurumlarında ders vermek üzere programdan faydalanabilirler. Benzer şekilde dünyanın bütün bölgelerinden de öğrenci ve öğretim elemanları Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarına gelebilirler.
- ◉ Mevlana Değişim Programı kapsamında öğrenci değişimine, Türkiye'deki bütün yükseköğretim kurumlarında (Mevlana Değişim Programı Protokolü imzalamış olan yükseköğretim kurumlarında)

örgün eğitim programlarına kayıtlı ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri katılabilirler.

- ⦿ Ayrıca, Mevlana Değişim Programı Protokolü imzalayan yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarında görev yapan tüm öğretim elemanları da Mevlana Değişim Programına katılabilirler.

Büyük Öğrenci Projesi

- ⦿ Türkiye Cumhuriyetlerin kültürel, politik ve ekonomik bağlarını tekrardan ortaya çıkarmak ve mevcut olan kültürel bağları pekiştirmek amacıyla, 1992 yılında “Büyük Öğrenci Projesi” yürürlüğe girmiştir.
- ⦿ Türkiye Cumhuriyeti 1992-93 akademik yılı itibariyle Orta Asya ülkeleri ile eski SSCB coğrafyasından gelen öğrencilere Büyük Öğrenci Projesi çerçevesinde burs vermektedir.
- ⦿ 2011 yılında Türkiye Bursları adını alarak yeniden yapılandırılmış ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığına devredilmiştir.

Türkiye Bursları

- ⦿ Türkiye Bursları, Türkiye Cumhuriyeti’nin uluslararası öğrencilere yönelik yürütmekte olduğu, kamu kaynaklı yükseköğrenim burs programıdır.
- ⦿ Türkiye Bursları’nın öncelikli amacı, dünya genelindeki başarılı öğrencilere fırsat eşitliği sağlayarak uluslararası standartlarda burslu eğitim almalarını sağlamaktır.

- ⦿ Bununla birlikte, Türkiye ile diğer ülkeler arasındaki karşılıklı iş birliğinin geliştirmesi ve akademiden sanata, ekonomiden edebiyata, teknolojiden mimariye kadar pek çok alanda bölgesel ve küresel kalkınmaya katkı sağlanması amaçlanmaktadır.
- ⦿ Türkiye Bursları; YÖK, Yurt-Kur, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ve Dışişleri Bakanlığı gibi ilgili tüm kurumlarla işbirliği içerisinde yürütülmektedir.
- ⦿ Türkiye Bursları, üniversite ve bölüm yerleştirme, aylık burs, üniversite harcı, sağlık sigortası, barınma, Türkçe dil kursu, uçak bileti ile ücretsiz akademik ve kültürel program imkanlarıyla dünyanın en kapsamlı burs programı olarak kabul görmektedir.
- ⦿ Türkiye Bursları, uluslararası öğrencilere Türkiye'nin en prestijli üniversitelerinde eğitim ve burs imkanı sağlamaktadır.

Türkiye Ulusal Ajansı

- ⦿ Türkiye Ulusal Ajansı'nın başlıca görevleri arasında Avrupa Birliği'nin eğitim ve gençlik programlarını ülke içerisinde duyurulması, bu programlara katılım süreçlerinin düzenlenmesi, yürütülmesi ve takip edilmesi, Avrupa Komisyonuna rapor halinde sunulması, program uygulamaları hakkında Avrupa Komisyonu ile gerekli görüşmelerin yapılarak uygulama sözleşmelerinin imzalaması yer almaktadır.

- ⦿ Ulusal Ajans, Türkiye'nin eğitim ve kültür alanlarında uluslararası alanda tanıtılmasını ve sosyo-kültürel değerlerin geniş coğrafyaya yayılmasını sağlayan bir kurum olma vizyonunu benimsemiştir.
- ⦿ Türkiye Ulusal Ajansının Yükseköğretim Kurumları ile gerçekleştirdiği periyodik toplantıların gündemini Erasmus+ süreci ve işleyişi konuları oluşturmakta, yükseköğretim kurumlarının bilgilendirilmesi ve karşılıklı bilgi alışverişinin sağlanması şeklinde gerçekleşmektedir.

Erasmus+ Değişim Programı

- ⦿ AB'nin eğitim, gençlik ve spor alanlarındaki programı olan Erasmus+; Avrupa çapında ve ötesinde eğitim, öğretim, staj, profesyonel gelişim, yaygın öğrenme temelli gençlik aktiviteleri ile kurumlar arasındaki işbirliklerini desteklemektedir.
- ⦿ Avrupa çapında eğitim, öğretim ve gençlik çalışmalarını modernize etmeyi amaçlayan program, aynı zamanda iş piyasalarının ve rekabetçi bir ekonominin ihtiyaç duyduğu becerilere sahip beşerî ve sosyal sermayenin gelişimine de katkı sağlamayı hedeflemektedir.
- ⦿ Erasmus+ Programı ilk olarak 1987 yılında, yükseköğretim öğrencilerinin bir ya da iki dönemlik değişimini teşvik etmek üzere öğrenci değişim programı olarak başlamıştır.
- ⦿ Program, zaman içerisinde yapısal değişikliklere uğrayarak öğrenci değişiminin yanı sıra okul eğitimi, mesleki eğitim, yetişkin eğitimi ve gençlik alanlarını da kapsayacak şekilde genişlemiş ve

2013 yılına kadar Socrates, Leonardo da Vinci, Hayat Boyu Öğrenme gibi farklı bileşenler altında uygulanmıştır.

- 2014-2020 döneminde eğitim ve gençlik alanlarının yanı sıra spor alanının da ilave edilmesiyle tek program çatısı altında birleştirilmiş ve Erasmus+ adını almıştır.
- Avrupa Komisyonu tarafından 2021-2027 yıllarını kapsayacak yeni programın adının da Erasmus+ olarak devam etmesi yönünde karar alınmıştır.
- Ülkemiz 2004 yılından bu yana AB'nin eğitim, gençlik ve spor alanlarındaki Programlarına katılım sağlamaktadır.
- Programın ulusal koordinatörü Türkiye Ulusal Ajansıdır.